

i nøje Overensstemmelse med de Principper, der fremsættes i Grundlovsforslaget.

Hvad Folketinget angaar, er der Stemning for at gaa bort fra det System, der hidtil er blevet benyttet, og som endnu finder Udtryk i det foreliggende Valglovsforslag, og Stemningen for at gaa bort fra dette Grundlag er i rivende Vækst indenfor alle Partier. Om ikke Referaterne har sagt fejl, har endog den højtærede Minister, der har fremsat det Lovforslag, vi her behandler, forleden udtalt sig sympatetisk overfor den Tanke at gaa bort fra dette Grundlag og slaa ind paa den eneste Vej, som kan umuliggøre Talen om den bundløse Uretfærdighed, som det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) nylig talte om, ved at gennemføre Forholdstalsvalgmaaden, naar blot de Ønsker tilfredsstilles, som næres om, at der skal være en ret intim Forbindelse mellem Vælgerne og Folketingsmændene. Og det kan ske ved, at det bliver Vælgerne selv, eller rettere deres mindre Korporationer, og ikke den store Partiledelse for Landet eller større Dele af Landet, som kommer til at bestemme, hvem der skal træde ind i Folketinget som Vælgerne Repræsentanter. Der er ikke nogen som helst Tvivl om, at man vil kunne imødekomme disse Ønsker, hvis Ikke-Opfyldelse var den eneste Hindring for, at man kunde komme til denne retfærdige Valgmaade. Jeg anser det for givet, at man vil kunne enes om at gennemføre Forholdstalsvalgmaaden, naar der tages disse Hensyn. Men det vil jo i betydelig Grad forandre Indholdet af Bestemmelserne i Valglovsforslaget, og det vil derfor være naturligt, om man ventede med en detailleret Behandling af denne Sag, til man faar klaret dette, hvorledes dette eneste retfærdige Princip kan gennemføres under tilbørlig Hensyntagen til disse Ønsker.

I det foreliggende Lovforslag ligesom i et eller to tidligere Lovforslag foreslaas bundet Omvalg. Dette anser jeg for et meget slet System. Jeg havde Lejlighed til for kort Tid siden her i dette høje Ting at udtale mig derom og sagde, at det egentlig kun sikrede een Ting, nemlig at den, der vælges, har flere Stemmer end den eneste Modkandidat, der er. Det kan man selvfølgelig sikre, naar man kun stiller to Mænd op til Valg. Men med at skaffe en ordentlig og passende Repræsentation her i Folketinget for Befolkningen har dette System intet som helst at gøre. Det er et slet System, og de seneste Valg, der er foregaaet oppe i Norge, viser uden

Hensyn til, hvilket Parti det er gaaet ud over, og hvem der har haft Nytte af det, at dette System i Virkeligheden har gjort fuldstændig Fiasko. Man kan ikke ved at følge Omvalgssystemet gennemføre en Repræsentation, som er bedre for Befolkningen end den, man kan opnaa ved at indskrænke sig til eet Valg, saaledes som man hos os hidtil har gjort, og af den Grund maa Højre være imod bundet Omvalg. Men gaar man over til det eneste rette System for Valg til Folketinget, kommer man ud over alle Vanskeligheder. Man kommer ud over Omvalgene og ud over den Uretfærdighed, for at citere den ærede sidste Taler (Borgbjerg), at Kredsene efterhaanden kan vokse sig ulige store, saa at der derved fremkommer en ulige Repræsentation. Man kommer ud over den Vanskelighed, at man maa forøge Kredsene, naar en saadan udvidet Vækst har fundet Sted, ja, man kan endog komme til at opfylde den ærede Ordførers Ønske om færre Folketingsmænd, idet det er ganske ligegyldigt, naar Forholdstalsvalgmaaden indføres, om der er nogle flere eller færre Repræsentanter. De forskellige Partier lider lige meget eller lige lidt derved, naar Forholdstalsvalgmaaden gennemføres.

Til disse Bemærkninger skal jeg indskrænke mig, idet jeg gaar ud fra, at man ikke vil kunne komme igennem Arbejdet paa det foreliggende Valglovsforslag, før man har klaret sig, hvorledes Grundlovsforslaget kommer til at se ud. Man kan naturligvis godt nogenlunde samtidig behandle disse to Ting, men man maa være forberedt paa, at hvis det, hvad jeg haaber, lykkes at faa en anden Ordning for Sammensætningen af de to Ting end den, der foreslaas i Grundlovsforslaget, maa ogsaa Valgloven i betydelig Grad ændres.

P. Munch: Det gaar meget ofte saaledes, naar Valglovsforøgsmaalet er til Behandling, at der fremkommer en meget bitter Debat. Partierne har en Fornemmelse af, at der staar meget paa Spil for dem, netop naar den Art Problemer drøftes. Denne Følelse er maaske ikke helt berettiget, for Erfaringen viser næsten al-

Rettelse.

Sp. 1377, Linie 22 f. n.: „ligesom“ læs: i Mod-sætning til.

— 1379, Linie 9 f. n.: „vil“, læs: kan.